

Working Session with Homelessness as Work group at the Straat Consulaat 2024

Research Note

The question or subject of this session was to look back and look forward, to understand from and with the group where we are, how people experience these sessions, if they feel like we're a group, and what they think we should work for all together. We decided beforehand to propose as a direction that we work towards a publication, keeping open what we understand under publication. We used a version of the card game 'A Tool for a Conversation' as a way to express and exchange. It worked surprisingly well, with strengths and weaknesses coming to the fore as topics to think about together. Important strengths are that the group is really becoming a group, thanks to the fact that people feel that the space we hold together is inviting, safe, collective, and people are engaged with each other and the collectivity. A weakness is that, while Bo and I (and Veerle) are trying not to be too directive, people are in need of direction. And also, while we aim to do this as a group, in some cases people's needs are different and need more one-on-one or small group collaborations.

Verslag bijeenkomst 2 Oktober 2024

Aanwezig:

M, A, W, Dennis, Philippine, Y-L, Bo, Sanne

Vorbereidingen:

Aan de voorbereiding ging een gesprek met Sanne vooraf, waarin we een aantal zaken probeerden op te helderen. Dit is een samenvatting.

Rolverdeling binnen het project:

-Sanne, (en straks Dennis) is de koppeling tussen de deelnemers in het project en het straatconsulaat. Sanne bewaakt de huisregels, let op de groepsdynamiek, heeft de (gedeelde) verantwoordelijkheid voor het welzijn van de groep. Is ook op de hoogte van de achtergronden van de deelnemers en houdt zich op de hoogte van wat er speelt. Handelt binnen het project namens het SC. Daarnaast zijn Sanne en straks Dennis ook deelnemer in het onderzoek.

-Bo en Philippine zorgen voor het kader waarin de inhoud en de vorm kunnen ontstaan. We hebben ook de verantwoordelijkheid voor inhoud en vorm, d.w.z. ook al streven we ernaar dat alle deelnemers daar steeds meer eigenaarschap over gaan voelen, en zelf ook inhoud en vorm gaan (mee) bepalen, blijven wij er verantwoordelijk voor dat er vorm en inhoud is, dat de bijeenkomsten plaatsvinden en dat er naar een doel toe wordt gewerkt. Daarnaast zijn Bo en Philippine ook deelnemer.

-deelnemers (mensen uit de achterban die meedoen in het project en bovengenoemden) zijn aanwezig op de bijeenkomsten. We werken op verschillende manieren en vanuit verschillende perspectieven en invalshoeken aan de vraag: wat is het werk van dakloosheid? We creëren inhoud in de vorm van een diversiteit aan geschreven, getekend, geschilderd etc. materiaal, met als doel om gezamenlijk een publicatie te maken met de voorlopige titel "Het

Werk van Dakloosheid". En we werken tegelijk aan de vraag: hoe willen we samenwerken? (Hoe willen we dit in gezamenlijkheid tot stand brengen / wat is het werk van goed samenwerken?).

"What's in it" voor iedereen?

Philippine: het project is deel van haar PD onderzoek naar onzichtbaar werk, genaamd Performing Working, i.s.m. de HKU.

Bo: deel van zijn onderzoek naar hoe kunst kan bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen, of ze wel of niet kunstenaar zijn.

Deelnemers: op een nieuwe manier bezig zijn met het onderwerp dakloosheid. Nieuw zowel in vorm (makend denken, beeld en tekst creëren, dit in gezamenlijkheid doen, met elkaar uitwisselen, naar een vorm toewerken die gedeeld gaat worden) als inhoud (nadenken over wat samenwerken is, dakloosheid benaderen als een vorm van 'werk' / het onzichtbare werk dat met dakloosheid is gemoeid belichten).

SC:

-deel uitmaken van een onderzoek dat 'anders dan anders' kijkt naar dakloosheid, en dat ook een beetje 'anders dan anders' aanpakt.

-Achterbanners worden geactiveerd en geïnspireerd. Ze worden gehoord en werken samen aan iets dat gepubliceerd zal gaan worden.

-Onder de hoede van het SC wordt er met veel zorg en aandacht gebouwd aan een groep waar de achterbanners en anderen deel van uitmaken, waar we vrijuit spreken en creëren, waar wordt stilgestaan bij persoonlijke en concrete ervaringen en waar we gezamenlijk beslissen wat we daarmee kunnen en willen doen, hoe we daar een document van kunnen maken dat deelbaar is. (Zonder het SC zou dit niet mogelijk zijn.)

Fondsaanvragen:

Bemoeienis van het SC bij het schrijven van de fondsaanvragen zou zeer gewaardeerd worden! Meerdere partijen die samenwerken is vaak een voordeel bij een aanvraag. De aanvragen gaan waarschijnlijk meer richting kunstgerelateerde fondsen/instellingen dus normaal gesproken bijt dat niet met andere lopende aanvragen van het SC.

Verder zei Sanne dat ze dacht aan een soort enquête, iets om de stand van zaken op te nemen, ook om te kijken hoe we verder zullen gaan.

Werkvorm:

Domino kaartspel, gebaseerd op 'A Tool for a Conversation',
[https://philippinehoegen.com/projecten/Tool for a conversation: 3/](https://philippinehoegen.com/projecten/Tool_for_a_conversation:3/)
Maar anders dan in andere versies van het spel was nu niet het debat het doel, zeker omdat we het toegankelijk/aantrekkelijk wilden houden voor iedereen. Dus de spelregels werden vereenvoudigd tot: er wordt 1 kaart open op tafel gelegd, de eerste speler pakt een kaart, legt aan en vertelt welke connectie ze zien. Dan de volgende en de volgende en zo verder.
Voor het maken van de kaarten hebben we 4 vragen voorbereid, waar iedereen op 2 kaarthelften 2 verschillende antwoorden op kon schrijven/tekenen enz.

Verslag:

De vragen:

1. Wat kan er beter gaan in onze bijeenkomsten en wat vind je goed gaan?
2. Voel je je een groep met de mensen in onze bijeenkomsten?
Waarom wel/niet
3. Wat is er voor nodig zodat jij een bijeenkomst zou kunnen leiden?
4. Welke rol zie je voor jezelf als we naar een publicatie toe gaan werken?

Antwoorden

1.

Goed:

Meer inzicht in de werkelijkheid van dakloosheid
We werken als groep goed samen
We kunnen elkaar goed aanvullen
Sfeer

Verbinder

Fijne en veilige sfeer

Iedereen doet actief mee

Er is een terugkerendheid

Ik voel veel wederzijds respect

Moet mag

Kan beter:

Opkomst kan hoger

Meer samenwerken / dragen

Focus

Ik denk dat het soms voor deelnemers onduidelijk is

Meer mensen

Begrip

In de praktijk meer contact opnemen met daklozen

Iets om naartoe te werken

Een gevoel van grip

De grote lijn

Een agenda

2.

in / uit

Ja, omdat we samen aan 1 doel werken.

Ik voel me een groep als iedereen met de opdracht bezig is

Ja, ik voel me een groep, dakloosheid verbindt ons.

Het is een groep in wording

Ik voel me een groep als er tranen zijn

Groep, ja, we zijn open naar elkaar

Ik voel me verbonden maar ik kan niet alle verantwoordelijkheid dragen

Ja

Gemeenschappelijke ervaringen

Luisteren naar elkaar

Samenhang

3.

Praktisch: een onderwerp, een datum, een doel en voorbereiding.

Zelfvertrouwen

Vertrouwen, aandacht, inzet

Een datum

Vertrouwen en tijd

Mentorschap

4.

TEKST

TEKENTEKST

Fotograaf, media

Ervaringskenner

Faciliteren, schrijven/ beeld maken, redactie, fondsen aanschrijven

Wat ook maar nodig is om de publicatie verder te helpen

Over het geheel nadenken

Coördinatie en organisatie

Redactie?

Vorm

Antwoorden waarvan ik niet zeker weet waar ze bij horen

Een korte vraag die alleen lange antwoorden kent

?!

Competentie

Zorgen dat de ontvanger wakker wordt

Een goed onderwerp

Samenwerken

Mededeling is goed

?

Vorbereiding

Gezelschap

Strijdbaarheid

Zorgen voor het juiste effect

Waardering

Vraag 5

De vraag waar we via het spel op in wilden gaan was: Wat kan de buitenwereld hebben aan wat we in deze publicatie doen? (Ofwel: wat kan de buitenwereld hebben aan onze publicatie?). Maar tijdens het spelen reageerden we vooral op de inhoud van de kaarten die we trokken en probeerden we vooral daarin verbindingen te vinden.

Korte analyse van de kaarten.

In het midden ligt een vraagteken: deze verbindt een aantal verschillende vragen, die allemaal verband houden met het grip krijgen op wat voor iedereen belangrijk is, waar we precies naar toe willen werken en hoe we dat gaan aanpakken.

Het samenwerken, de verbintenis, het in gemeenschappelijkheid inhoud maken zijn belangrijk. De fijne en vertrouwde/veilige sfeer waarin we samenwerken, dat er plaats is voor emoties, de waardering die we voor elkaar hebben en het feit dat iedereen meedoet, maakt ons tot een groep. Het onderwerp van daklooshied is verbindend.

Een open vraag is: Misschien hebben we meer mensen nodig? En een voorstel:

Meer contact in de praktijk met daklozen!

Veerle schreef een reflectie achteraf, die ze per e-mail op 2 oktober in de trein terug naar huis stuurde. Hier een verkorte versie van wat ze schreef (ik heb

delen die over deelnemers specifiek gingen voor privacy redenen eruit gehaald):

Hi allebei,

Met een supergoed gevoel zit ik in de trein!

Ik heb een heleboel gedachten, en heb dat met behulp van mijn aantekeningen een beetje proberen te ordenen:

Over de workshop

- Het was heel mooi om je in je element te zien Philippine, of zo voelde het voor mij. Ik denk dat je voor de structuur zorgde waar eerder steeds om werd gevraagd, of in ieder geval meer structuur.

Dan bedoel ik onder andere: de uitleg, die door de geprinte vragen op het bord en het feit dat er fysieke kaartjes waren heel duidelijk was; de momenten dat je de aandacht van de groep vroeg als die zich langere tijd verspreidde; dat je steeds vroeg of mensen hulp nodig hadden.

- Ik had het gevoel dat het spel goed werkte en mensen echt naar elkaar aan het luisteren waren. Ik vond het ook heel mooi wat je tegen A. zei Bo, over zijn bijdrage aan de groep. Ik denk dat jouw woorden en houding A. een hart onder de riem staken, en ruimte gaf voor de rest van de groep om kwetsbaar te zijn en niet onzeker te zijn over diens rol.

- De meesten gebruikten het papier op tafel als kladpapier, en ik denk dat we dat er zoveel mogelijk in moeten houden! Het is een informele plek voor 'documentatie' die volgens mij ook helpt met concentratie, omdat het niet zo erg is als mensen een beetje zitten te krabbelen terwijl iemand anders praat.

Over het vervolg:

- Iets over zelfvertrouwen. Ik denk dat er bij veel een bepaald zelfvertrouwen mist of een bepaald level van comfort oid. [...]. Bij mezelf merk ik soms ook een gebrek aan zelfvertrouwen, ik denk omdat ik bang ben dat ik de groep niet begrijp, of de groep mij. Ik denk dat zelfvertrouwen groeit naarmate de groep meer tijd met elkaar doorbrengt, maar misschien dat we ook kunnen nadenken over hoe we dat zelfvertrouwen kunnen voeden.

- [...]. Ik merk dat ik dit [vruchtbare] interacties vaker zie, waardoor ik me voor het publicatieproces het maken van koppels of samenwerkingen voor me zie die kleiner zijn dan de volledige groep, en elkaar kunnen versterken. Sowieso denk ik dat het goed is als elke rol door minimaal twee mensen wordt vervuld, waardoor de verantwoordelijkheden zijn verdeeld, en als er eentje tijdelijk wegvalt iemand anders het kan oppakken.

- Over wat Dennis zei: 'Eén ervaring is geen ervaring' (mooie werktitel?). Als ik het goed begreep betekent dat zoiets als dat het geheel meer is dan de som der delen. Dat het delen van ervaringen met dakloosheid en het kunnen uitdrukken van de samenhang daarvan - ondanks of dankzij de onderlinge verschillen - is wat dit project waardevol maakt. Aan de hand van wat er tijdens het spel werd gezegd kunnen we die boodschap in een publicatie brengen door: 1. een fijne en veilige sfeer te behouden 2. een doel te stellen om naartoe te werken 3. samen te werken 4. een deadline te bepalen met een ontsnappingsluik 5. te bepalen wat voor iedereen belangrijk is, en waar dan de overlap ligt als die nodig is. En vast meer maar dit is even wat ik me nu kan bedenken.

Ben benieuwd wat jullie gedachten zijn! Mijne per ongeluk heel boekwerk geworden.

Veel liefssss en tot spreek,

Veerle

Tot slot was het belangrijk te constateren dat verschillende mensen verschillende noden hebben, en dat een-op-een samenwerkingen, of kleinere groepen, of verschillende, meer specifieke vragen aan verschillende mensen misschien nodig zijn. In elk geval zijn ze interessant om mee te gaan experimenteren. We hebben aan A een soort 'thuis opdracht' gegeven, om in tekeningen te werken aan de vraag 'wat is het werk van dakloosheid'. En met M gaat Philippine een briefwisseling beginnen.

een korte vraag die alleen lange antwoorden kent	groep ↓ is open naar elkaar	Een concreet doel waar iedereen zich in kan vinden. + De sfeer en mate waarin mensen uitstaan durven te zijn.	iedereen doet actief mee.	ja
gedragschap	Elkaar. naar LUSTEKEN	ik voel me een groep als iedereen met de opbrengst is	WE KUNNEN ELKAAR GOED AANVULLEN.	Maar samen werken dragen
FOTOGRAFIE MEDIA	een gevoel van grip	!?	competente	zijn dat de ontvanger welkter wereld
voorbereiding	Wat ook maar nodig is om de publicatie verder te helpen. doel werken aan 1 we samen	JA, omdat we samen aan 1 doel werken	norm	meer inzicht in de werkelijkheid van de werkelijkheid
ik voel ER VEEL WEDERZIJDS RESPECT	VERTROUWEN & Tijd	een goed onderwerp	meer direct contact met de doelgroep-de daktoren	ERVARINGS KENNER
8 uite	faciliteren schrijven/ beelden maken redactie fondsen aanpakken?	DE GROTE LIJN	?	zelfvertrouwen men.
			mededeling is goed	